

	Центральнoукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни		ФІНАНСОВЕ ПРАВО	
		Статус дисципліни <i>обов'язковий компонент (цикл фахової підготовки)</i>			
Галузь знань	08 Право				
Спеціальність	081 Право				
Освітня програма	Право				
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)				
Форма навчання	Денна, заочна				
Курс	Третій				
Семестр	Шостий				
Обсяг дисципліни	Кредити	4	Години	120	
	Лекційні			16/12	
	Практичні/семінарські			32/6	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			72/102	
Семестровий контроль	Екзамен				
Викладач	Панченко Оксана Петрівна, кандидат економічних наук, старший викладач				
Контактна інформація	op-panchenko@ukr.net				
Кафедра	Права та правоохоронної діяльності				
Факультет	Історії, бізнес-освіти та права				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фінансове право» є норми права, які чітко регламентують публічну фінансову діяльність, закріплюють фінансову систему України та регулюють функціонування усіх її ланок, а також регламентують специфічні суспільні відносини, що виникають в процесі формування, розподілу і використання централізованих і децентралізованих фондів коштів, необхідних для виконання функцій органами держави і органами місцевого самоврядування.</p>				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	<p>Основною метою дисципліни Фінансове право є надання здобувачам освіти поглиблених знань теорії фінансового права і змісту фінансового законодавства України, формування у студентів фахових компетентностей, вміння творчо застосовувати їх на практиці.</p> <p>З метою виконання визначеної мети й основних завдань курсу протягом періоду вивчення дисципліни перед студентами ставлять такі конкретні завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ з'ясувати економічну сутність і правову природу вихідних фінансових і фінансово-правових категорій: фінанси, бюджет, податки, державний кредит і державний борг, страхування і державне обов'язкове страхування, грошова, платіжна і банківська системи, безготівкові розрахунки, банківське регулювання, валютні цінності та валютне регулювання, фінансовий контроль; ✓ вивчити економічні та правові основи фінансової діяльності Української держави і місцевого самоврядування, їх компетенцію у сфері фінансів; 				

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ визначити поняття, предмет і методи фінансового права, його місце і роль у системі національного права України; ✓ проаналізувати і вивчити законодавчі та інші нормативно-правові акти, що визначають правові основи конкретних фінансово-правових інститутів; ✓ дослідити основні проблеми правозастосовної (судової) практики застосування фінансово-правових норм, що регулюють різноманітні сфери фінансових відносин. <p>Міждисциплінарні зв'язки: «Міжнародне право», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Цивільне право», «Кримінальне право», «Податкове і митне право», «Господарське право», «Інвестиційне право».</p>
<p>Компетентності</p>	<p style="text-align: center;">Інтегральна компетентність</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p style="text-align: center;">Загальні компетентності (ЗК)</p> <ul style="list-style-type: none"> - (ЗК-2) здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - (ЗК-3) знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. <p style="text-align: center;">Фахові компетентності (ФК)</p> <ul style="list-style-type: none"> - (ФК-9) знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів; - (ФК-11) здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти; - (ФК-12) здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції; - (ФК-14) здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації; - (ФК-15) здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати знання у практичних ситуаціях; - отримати знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - набути знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів; - визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти; - аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції; - консультувати з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації; - самостійно готувати проекти актів правозастосування.
<p>Зміст дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Розділ І. Загальна частина <i>Тема 1.1. Фінанси і фінансова діяльність держави</i></p>

Тема 1.2. Предмет, метод і система фінансового права
 Тема 1.3. Правові засади фінансового контролю в Україні
 Тема 1.4. Відповідальність за порушення фінансового законодавства
 Тема 1.5. Бюджетний устрій України
 Тема 1.6. Бюджетний процес в Україні
 Розділ 2. Особлива частина
 Тема 2.1. Правове регулювання публічних доходів. Податкове право
 Тема 2.2. Правове регулювання державних видатків і кошторисно-бюджетного фінансування
 Тема 2.3. Правові основи державного кредиту. Державний борг
 Тема 2.4. Правові основи страхування
 Тема 2.5. Правові основи банківської діяльності
 Тема 2.6. Правове регулювання грошового обігу та розрахунків
 Тема 2.7. Правові основи валютного регулювання та контролю

Критерії оцінювання роботи студентів

Критеріями оцінки є:
 усні відповіді:

- Повнота розкриття питання;
- Логіка викладання, культура мови;
- Емоційність та переконаність;
- Використання основної та додаткової літератури;
- Аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- Повнота розкриття питання;
- Цілісність, системність, логічність, вміння формулювати висновки;
- Акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань практичного (семінарського) заняття – 5 балів:
 «5 балів» - Студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше. Бачить між предметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.
 «4 бали» - Студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.
 «3 бали» - Студент засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.
 «2 бали» - Студент з незначними помилками переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповідні потребує допомоги, допускається помилок.
 «1 бал» - Студент фрагментально подає матеріал, допускає значні помилки при відповіді. На рівні побутового економічного мислення пояснює економічні явища і процеси.

Розподіл балів:

Поточне тестування та самостійна робота			Сума
Т 1.1 – Т 1.6	Контрольна робота по питанням,	Індивідуальне завдання	

	винесеним самостійне вивчення	на		60
20	5		5	
Т 2.1 – Т 2.7				
20	5		5	
40	10		10	

Максимальна кількість балів за результатами попереднього, поточного та проміжного контролю студентів становить 60 балів (аудиторна робота), а мінімальна – 30 балів.

Екзамен складається усно за білетами підсумкового контролю, які пропонуються здобувачам. Максимальна кількість балів з підсумкового контролю студентів становить 40 балів.

Сумарний результат у балах за семестр складає: «60 і більше балів» (максимальна кількість балів - 100), «59 і менше балів – не задовільно» та заноситься у залікову «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає екзамен після закінчення основної екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку наступного семестру. Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в технологічній карті дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	
		<i>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</i>	<i>для заліку</i>
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
85 – 89	B	Добре	
75 – 84	C	Задовільно	
65 – 74	D		
60 – 64	E		
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика дотримання академічної доброчесності: усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо пропусків занять: відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, надзвичайна ситуація, що сталася не з вени студента) навчання

може відбуватись в он-лайн формі за погодженням деканату.

Політика щодо виконання завдань пізніше встановленого терміну: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20%).

Перескладання навчального матеріалу відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Основні принципи проведення занять:
відкритість до нових та неординарних ідей, толерантності
доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку;
усі завдання передбачені програмою мають бути виконані у встановлений термін;
різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам освіти якнайширше розкрити навички інтелектуальної роботи в команді;
курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачами вищої освіти та викладачу спілкуватися один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, тримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання.

**Інформаційне
забезпечення**

- Законодавча база:*
1. Конституція України від 28.06.1996 року URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96
 2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
 3. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495- VI URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17
 4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755- VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
 5. Цивільний кодекс України від 2003. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15
 6. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
 7. Указ Президента України «Про вдосконалення діяльності державних органів, роботи державних службовців та підвищення ефективності використання бюджетних коштів» : від 11.02.2000 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/207/2000>
 8. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»: від 21.05.1997 р. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97>
 9. Закон України «Про Національний банк України»: від 20.05.1999 р. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 238. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679>
 10. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю»: від 26.01.1993 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
 11. Закон України «Про Рахункову палату»: від 02.07.2015 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
 12. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» : в 2664-III від 12.07.2001 р. Відомості Верховної Ради України 2002. № 1. Ст. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664>

13. Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок». URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15
14. Закон України «Про збір і облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010р. № 2464-У. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17
15. Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-вр
16. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. № 110 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/110-2011-%D0%BF#Text>
17. Про затвердження Порядку інформування роботодавців платника податку про наявність порушень застосування податкової соціальної пільги, позбавлення платника податку або відновлення його права на податкову соціальну пільгу та форми повідомлення про наявність порушень: наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2017 № 514 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0693-17#Text>

Основна література:

18. Бюджетний процес в Україні : Навч. посіб. / І. П. Лопушинський, Ю. С. Гаврилюк, Я. М. Казюк. – Херсон. Нац. техн. ун-т. – Херсон : Грінь Д. С. [вид.], 2011. – 363 с.
19. Волощук М.Г. Фінансове право: навч. посіб. / М.Г. Волощук, Т.О. Карабін, М.В. Менджул. – Вид. 3-тє, допов. та перероб. – Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. – 244 с
20. Нагребельний В. П. Фінансове право : навчальний посібник / В. П. Нагребельний, В. Д. Чернадчук, В. В. Сухонос. – Суми : Університетська книга, 2004. – 320 с.
21. Найдено О. Є. Організація податкового процесу : навч. посіб. / О. Є. Найдено, К. В. Давискіба. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015 – 268 с.
22. Орлюк О. П. Фінансове право. Академічний курс : підручник / О. П. Орлюк. – Київ : Юрінком Інтер, 2010. – 808 с.
23. Податкова система: навчальний посібник [Електронний ресурс] / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найдено та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 408 с.
24. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019 392 с.
25. Роль В. Ф. Фінансове право : навч. посібник / В. Ф. Роль, В. В. Сергієнко, С. М. Попова. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 392 с. 70
26. Фінансове право : підручник / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашев та ін. ; за ред. М. П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2016. – 440 с.
27. Фінансове право : підручник / за заг. ред. О. М. Бандурки та О. П. Гетманець ; Ю. М. Жорнокуй, О. В. Кашкарьова, Т. В. Колесник та інші. – Харків : Екограф, 2015 – 496 с.
28. Фінансове право України : навч. посібник / за вимогами

кредит.- модуль системи орг. навч. процесу / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Л. К. Воронової ; НДІ фін. права. – 2-ге вид., стер. – Київ : Правова єдність, 2010. – 393 с.

29. Фінансове право : Підруч. / М. П. Кучерявенко, О. О. Дмитрик, О. А. Лукашевич та ін. ; за ред. М. П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2016. – 440 с.
30. Фінансове право : Навч. посіб. / М. Г. Волощук, Т. О. Карабін, М. В. Менджул. – Вид. 3-тє, допов. Та перероб. – Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. – 244 с.
31. Фінансове право : Навч. посіб. / За аг. ред. А. Г. Чубенка, Д. М. Павлова. – К.: КНТ, 2014. – 600 с.
32. Фінансове право України : Навч. посіб. / за ред. Л. В. Фокшин. – Дніпро : Формат А+, 2017. – 279 с.
33. Фінансове право : Курс лекцій / Є. П. Гайворонський, В. Д. Гвоздецький, В. О. Тімашов; за аг. ред. В. Д. Гвоздецького. – К.: Сталь, 2015. – 472 с.
34. Фінансове право : Посіб. Для підгот. До іспитів / Д. О. Білінський, І. М. Бондаренко, О. О. Головашевич та ін. – Харків : Право, 2018 – 212 с.

Додаткова література:

35. Амосов О. Ю. Роль Державного казначейства України в системі державного фінансового контролю [Електронний ресурс] / О. Ю. Амосов, Т. П. Іванова // Державне будівництво. – 2011. – № 1. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2011_1_3.
36. Адміністративна відповідальність: курс лекцій / [за ред. О. В. Кузьменко]. - К. : Юрінком Інтер, 2016. - 568 с.
37. Бандурка О.М., Понікаров В.Д., Попова С.М. Податкове право: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
38. Банківська система : навч. посібник / Л. І. Катан, Н. І. Демчук, В. Г. Бабенко-Левада, Т. О. Журавльова ; за ред. І. М. Мазур. – Дніпро : Пороги, 2017. – 444 с.
39. Бараник З. П. Методичні підходи до оцінювання функціонування регіонів країни за станом соціально-економічного розвитку // Економіка та держава. – 2006. – №5. – С.56-61.
40. Бюджетний кодекс України: Закон України № 2456-VI від 8 липня 2010 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
41. Дікань Л. В. Державний аудит : навч. посіб. / Л. В. Дікань, Ю. О. Голуб, Н. В. Синюгіна. - К. : Знання, 2011. - 503 с.
42. Дмитренко Ю. М. Функції Національного банку України / Ю. М. Дмитренко // Право і безпека. – 2012. – № 2 (44). – С. 25–29.
43. Дмитренко Г. Інституції громадянського суспільства як суб'єкти громадського фінансового контролю [Електронний ресурс] / Г. Дмитренко // Вісник Національної академії державного управління. – 2010. – № 1. – С. 89–96. – Режим доступу : <http://visnyk.academy.gov.ua/wpcontent/uploads/2013/11/2010-1-13.pdf>.
44. Експертно-аналітичне забезпечення державної політики в Україні: стан і перспективи розвитку // Віче. – 2011. – № 12. – Режим доступу: <http://veche.kiev.ua/journal/2606>

45. Живко З. Б. Контрольно-ревізійна діяльність : навч. посіб. / [З. Б.Живко, І. О.Ревак, М. О. Живко]. – К. : Алерта, 2012. – 496 с.
46. Іванський А. Й. Фінансово-правова відповідальність в сучасній Україні: теоретичне дослідження : автореф. д.ю.н. ; спец. : 12.00.07 / А. Й. Іванський. – Одеса, 2009. – 43 с.
47. Кучеренко І. М. Валюта [Електронний ресурс] / І. М. Кучеренко // Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – Київ : Українська енциклопедія, 1998. – Режим доступу : <http://leksika.com.ua/16841224/legal/valyuta>.
48. Нагайчук Т. Аудит ефективності використання державних ресурсів // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць / [за заг. ред. В.І. Лугового, В.М. Князева]. – К. : Вид-во НАДУ, 2004. – т. 2. – С. 198-200.
49. Невмержицька О. С. Правові засади здійснення розрахунків із застосуванням платіжних систем / О. С. Невмержицька // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 3. – С. 150–152.
50. Плотнікова М. В. Підходи до визначення поняття державне регулювання діяльності банків в Україні / М. В. Плотнікова // Правовий вісник УАБС. – 2011. – № 1(4). – С. 71–74.
51. Тесленко В. І. Становлення національної системи фінансового моніторингу та її роль у боротьбі з організованою злочинністю / В. І. Тесленко // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2013. – № 1(29). – С. 280–287.

21. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. rada.gov.ua – Офіційний сайт Верховної Ради України
2. ac-rada.gov.ua – Офіційний сайт Рахункової палати України
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України
4. <http://www.mfu.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства фінансів України
5. <http://www.nbu.gov.ua> – Офіційний сайт Національного банку України
6. <http://www.mvs.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України
7. <http://www.stat.gov.ua> – Офіційний сайт Державної служби статистики України
8. <http://www.treasury.gov.ua> – Офіційний сайт Державної казначейської служби України
9. <http://www.apu.com.ua> – Офіційний сайт Аудиторської палати України
10. <http://www.pravoznavec.com.ua> – Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець»
11. www.rada.gov.ua/LIBRARY/catalog.htm – Каталог корпоративної колекції перекладів нормативно-правових актів зарубіжних країн (за бібліотечно-бібліографічним класифікатором).

Матеріально-технічне забезпечення

Аудиторія теоретичного навчання, оснащена сучасним комп'ютерним обладнанням, з використанням офісного пакету Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint), навчальні стенди, проектор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали.

